

KANSAINVÄLISTYMINEN TUTKINTOJEN RAKENTEISSA, TUTKINTOJEN PERUSTEISSA JA OPETUSSUUNNITELMISSA 2.11.2011

Sirkka-Liisa Kärki
Tutkinnot - yksikön päällikkö,
opetusneuvos

AMMATTIKOULUTUKSEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄ

- Valmistavat ja valmentavat koulutukset (4)
- 52 ammatillista perustutkintoa, 121 koulutusohjelmaa
- 189 ammattitutkintoa, 130 erikoisammattitutkintoa = 319 tutkintoa
- Pt, at, eat yhteensä 371 tutkintoa

371 TUTKINNON PERUSTETTA JA
4 KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN
PERUSTETTA

TUTKINTOJEN JA MUUN OSAAMISEN KANSALLINEN VIITEKEHYS (NQF)

- NQF kuvaa suomalaiset tutkinnot (ja muut osaamiskokonaisuudet) yhdenmukaisella, ymmärrettävällä ja vertailukelpoisella tavalla –HE/Laki
- Kansallinen ja kansainvälinen läpinäkyvyys ja vertailtavuus, liikkuvuus sekä aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen helpottaminen
- 8 tasoa - osaamistavoitteet ja oppimistulokset (tiedot, taidot, pätevyys) lähtökohtana – tasokuvaukset lähtökohtana myös tutkintojen ja perusteiden kehittämisessä
- Perustutkinnot ja ammattitutkinnot taso 4, erikoisammattitutkinnot taso 5- joitakin poikkeavasti sijoitettu tutkintotyyppin tasoa korkeammalle
- Vuoteen 2012 mennessä kaikissa uusissa tutkintotodistuksissa, muissa todistuksissa ja EUROPASS- asiakirjoissa maininta EQF/NQF- tasosta - tarkistuksia tutkintotodistuksia ja muita todistuksia koskeviin saadoksiin, määräyksiin ja ohjeisiin.

ECVET- Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten eurooppalainen siirto- ja kerryttämijärjestelmä

Keskeisenä osana **tutkinnot ja tutkintojen/koulutusten osat**, joiden arvioidut ja hyväksytyt oppimistulokset tunnustetaan ja tunnustetaan siten, että opiskelija voi hyödyntää niitä kerätessään suorituksia tutkintoa varten tai halutessaan siirtää niitä toiseen tutkintoon tai opinto-ohjelmaan.

ECVET- pisteet tarjoavat täydentävää numeerista tietoa tutkinnoista ja tutkintojen osista.

ECVET- järjestelmä sisältää välineet ja menettelytavat opintosuoritusten siirtoon

- tutkintojen kuvauksen tutkinnon osina, oppimistuloksina ja pisteinä
- yhteiset opintosuoritusten siirtoon liittyvät menettelytavat sekä asiakirjat (kumppanuussopimukset, opiskelusopimukset ja käyttöoppaat).

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2011 - 2016 -luonnos - Otetaan käyttöön ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten siirtojärjestelmä (ECVET) **kaikissa ammatillisissa tutkinnoissa vuonna 2013**

TUTKINTOJEN JA PERUSTEIDEN KEHITTÄMISPERIAATTEET TUKEVAT KANSAINVÄLISTYMISTÄ 1.

Ammatilliset tutkinnot perustuvat osaamiseen ja työelämän toimintakokonaisuuksiin.

Tutkinnot voidaan suorittaa kohdennetumpaa ammattipätevyyttä tuottava osa kerrallaan ja ammattiosaamisen syventämiseen mahdollisuudet

Mahdollisuus valita tutkinnon osia joustavasti myös muista ammatillisista tutkinnoista, koulutuksen ja työelämän vuorottelumahdollisuudet

Tutkinnon täydentäminen lukio-opinnoilla ja tai ylioppilastutkinnolla on mahdollista, samoin kahden tutkinnon suorittaminen

TUTKINTOJEN JA PERUSTEIDEN KEHITTÄMISPERIAATTEET TUKEVAT KANSAINVÄLISTYMISTÄ 2.

Varauduttu ottamaan huomioon EQF:n ja ECVET-järjestelmän soveltamisen edellyttämät tekijät sekä otettu huomioon elinikäisen oppimisen avaintaidot (EU-suositus)

Tutkintojen määrittelyssä noudatettu EQF- suosituksen mukaan oppimistuloksiin perustuvaa lähestymistapaa

Tutkinnot ja niihin sisältyvät tutkinnon osat määritelty tutkinnon suorittavan henkilön osaamisena (tiedot, taidot, pätevyys) *osaana, taitoina ja osaamisena/pätevyytenä*

Oppimistulosten lisäksi lisäinformaatiota opintopisteillä (ECVET) kansallinen toimivaltainen viranomainen määrittelee tutkintojen ja tutkinnon osien opintopisteet - OPM-OPH (tulossa)

KANSAINVÄLISYYS TUTKINNON PERUSTEISSA

Tutkinnon / koulutusohjelmien/ osaamisalojen
ammattitaitovaatimukset ml. kielitaitovaatimukset – eri
tutkinnoissa erilaisia painotuksia kv-työelämän tarpeista
johtuen

Tutkinnon osat, niiden ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet
ja arviointikriteerit, ammattitaidon osoittamistavat ml.
elinikäisen oppimisen avaintaidot

Opiskelijan arviointia koskevat määräykset –todistukset ja kv.liitteet,
ml. ammatin harjoittamista koskevat kv-määräykset

Muut määräykset - Työssäoppiminen jne

Liiteosa Alan kuvaus, osassa tutkintoja myös
terveydentilavaatimuksista kansallisten määräysten ohella kv-
määräyksiä

TUTKINNON JA KOULUTUSOHJELMIEN/OSAAMISALOJEN AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Esim. maatalousalan pt:ssa on määritelty seuraavasti:
Hänen tulee tuntea ja arvostaa oman ammattialansa ja lähialueensa kulttuuria sekä tulla toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja selvittää myös kansainvälisillä työmarkkinoilla. Hän osaa toimia maatalousalan harjoittajana viestintä- ja kielitaitoisesti.

Nämä ammattitaitovaatimukset ovat tutkinnon kokonaistavoitteita, jotka otettava huomioon kaikkien koulutusohjelmien osalta ja suunniteltava, miten ko. osaaminen saavutetaan ja arvioidaan

Ks. myös ammattialan kuvaus ja arvoperusta

OPETUSHALLITUS

ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT PERUSTEISSA - sisällytetty

ammattillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimukseen ja
ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien (yhteiset opinnot)
tavoitteisiin ja arvioidaan niiden yhteydessä

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Ammattietiikka

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Aloitekyky ja yrittäjäyys

Kestävä kehitys

Estetiikka

Viestintä- ja mediaosaaminen

Matematiikka ja luonnontieteet

Teknologia ja tietotekniikka

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit (sisältää
kulttuurien väliset taidot (sis. tasa-arvoasiat ja
kansainvälisyyden)

KANSAINVÄLISTYMINEN JA TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN TOIMEENPANO 1.

Ammattikoulutuksen tehtävänä on tuottaa

ammattiosaajia myös kansainvälistyvän työelämän tarpeisiin.

Koulutuksen järjestäjän on strategiassaan suunniteltava ja tehtävä valintoja, miten näihin haasteisiin vastataan tutkintojen ja tutkinnon osien tarjonnan, opetusjärjestelyjen ja henkilöstön osaamisen kautta.

Tutkintojen ja koulutusohjelmien/ osaamisalojen sekä tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin /arviointikriteereihin sisältyy **kansainvälistyvässä työelämässä vaadittava osaaminen**, johon kuuluvat sekä ammattiosaaminen että kieli- ja kulttuuriosaaminen.

KANSAINVÄLISTYMINEN JA TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN TOIMEENPANO 2

Tutkintojen perusteiden pohjalta koulutuksen ja tutkinnon järjestäjien on päätettävä **opetussuunnitelmassa, näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen suunnitelmissa sekä näyttötutkintojen järjestämissuunnitelmissa**

Miten tutkintojen ja tutkinnon osien kansainvälisen osaamisen vaatimukset saavutetaan oppilaitoksessa ja työpaikoilla tapahtuvan opiskelun yhteydessä ?

Miten kansainvälistyvän työelämän vaatima osaaminen arvioidaan ammattiosaamisen näytöissä ja muussa arvioinnissa sekä tutkintotilaisuuksissa ?

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPETUSSUUNNITELMA KANSAINVÄLISTYMISEN LÄHTÖKOHTANA

Kansainvälistymisen ja kv- työelämän vaatimusten huomioon ottaminen opetussuunnitelman kaikissa osissa –
tavoitteellisuus ja tietoiset valinnat

Opiskelijoille viestintä - millaisia valintoja kansainvälisyyden osalta voi tehdä

Läpinäkyvyys kansainvälisiin kumppaneihin päin luottamuksen rakentamiseksi sekä ymmärrettävyys ja vertailtavuus koulutuksen järjestäjän legitimizeetti, asema, tutkinnon asema koulutusjärjestelmässä, tutkinnon ja opintojen tavoitteet, opetusjärjestelyt, opettajat, opiskelijan arviointi ja sen laadun varmistus, koulutuksen laadunvarmistusjärjestelmät jne

KANSAINVÄLISYYSSOSAAMISEN HANKKIMINEN

Pakollisten tutkinnon osien lisäksi voidaan hyödyntää ammatillisten ja ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien valinnaisuutta

Ammatillisessa peruskoulutuksessa koulutuksen järjestäjät voivat myös tarjota yhteistyössä työelämän kanssa erikseen kansainvälistyvän työelämän tarpeisiin vastaamiseksi kehitettyjä ns. **paikallisia tutkinnon osia.**

Lisäksi ammatillisissa perustutkinnoissa voidaan tutkintoa yksilöllisesti laajentamalla **erikoistua kansainvälistyvän työelämän tehtäviin.**

Työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttaminen kansainvälisillä työpaikoilla

OPETUSHALLITUS

TUTKINTOJEN VALINNAISUUDEN JA YKSILÖLLISTEN OPINTOPOLKUJEN TUOMAT MAHDOLLISUUDET KANSAINVÄLISTYMISELLE 1

Kansainvälisyyden tulisi olla jossain muodossa osa jokaisen tutkinnon suorittajan ja opiskelijan opintoja

Opiskelijoiden/ tutkinnon suorittajien henkilökohtaisissa opiskelu- ja näyttösuunnitelmissa/ henkilökohtaistamissuunnitelmissa täsmennetään yksilölliset opinto- ja tutkinnon suorittamispolut myös kansainvälisille työmarkkinoille valmentamisen kannalta

Kansainvälisyysosaamisen arvioinnin tulee sisältyä opiskelijan arviointi- ja näyttösuunnitelmaan.

TUTKINTOJEN VALINNAISUUDEN JA YKSILÖLLISTEN OPINTOPOLKUJEN TUOMAT MAHDOLLISUUDET KANSAINVÄLISTYMISELLE 2

Ammatillisten tutkinnon osien valinnaisuus

- eri tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset /kv-osaaminen
- tutkinnon perusteissa nimetyt kansainvälisiin tehtäviin valmentavat tutkinnon osat (omasta / muista ammatillisista tutkinnoista)
- koulutuksen järjestäjien tarjoamat kansainvälistyvän työelämän tarpeista kehitettävät ja valittavat tutkinnon osat – yhteistyö työelämän kanssa
- ammattitaitoa syventävät tutkinnon osat ja erikoistuminen kansainvälisen työelämän tehtäviin

Ammattitaitoa täydentävien tutkinnon osien tavoitteet /kv -osaaminen ja valinnaisuuksien hyödyntäminen

TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN SUORITTAMINEN ULKOMAILLA

Työssäoppiminen voidaan suorittaa myös ulkomailla ja silloin työssäoppimisen järjestämisessä on otettava huomioon myös paikalliset määräykset

Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa ammattiosaamisen näyttöjä myös ulkomailla, jolloin siitä on sovittava etukäteen – tuki, ohjaus, arviointi, dokumentointi

Sopimukset koulutuksen järjestäjien välillä/työpaikkojen välillä, opiskelijoiden henkilökohtaiset suunnitelmat-tiedot ja luottamus (ECVET – järjestelmän hyödyntäminen

Toisen koulutusjärjestelmän huomioon ottaminen – erilaisuuksia on - yleensä ne ovat rikkaus

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN – ULKOMAILLA OPITUN OSALTA

Kansainvälisissä oppimisympäristöissä saavutetun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menettelytavat ja opintosuoritusten siirtoon liittyvät toimintatavat on päätettävä.

Mikäli osaamisen tunnustamisessa tutkinnon osalle asetetut tavoitteet tai osa tavoitteista katsotaan saavutetuksi, osaaminen tunnustetaan – myös ulkomailla hankittu osaaminen

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma / henkilökohtaistaminen tärkeä

Tiedotus opiskelijoille osaamisen tunnistamista ja tunnustamista varten tarvittavasta aineistosta ja asiakirjoista

Tarvittaessa näyttö, mutta ei päällekkäistä arviointia

TODISTUKSET JA KV- LIITTEET

Kansainväliseen käyttöön tarkoitettu tutkintotodistuksesta tai todistuksen liitteen antamisesta on voimassa, mitä VN:n asetuksessa 603/2005 § 13 on säädetty

Riittävät tiedot oppilaitoksesta, opinnoista sekä niiden tasosta ja asemasta koulutusjärjestelmässä -läpinäkyvyys keskeistä ETY- tasomerkintä poistunut, EQF / NQF-taso tulossa tilalle, lisäksi ammatinharjoittamisdirektiivin osalta tarpeelliset tiedot

Aikanaan opintopisteet - ECVET (asiasta lisäohjeet)

Todistusmallit ja kv- liitteet tarkistettu tutkintojen uudistamiseen liittyen, NQF ja ECVET tuovat tarkistamistarpeen

KANSAINVÄLISYYS –TIETOINEN VALINTA SUOMEN AMMATTIKOULUTUKSESSA

Kansainvälisyys ei ole erillinen vaan se sisältyy
tutkintorakenteisiin ja perusteisiin

Todentuaakseen sen tulee sisältyä opetussuunnitelmiin,
tutkinnon järjestämissuunnitelmiin sekä
henkilökohtaisiin opiskelu- ja arviointisuunnitelmiin/
henkilökohtaistamiseen.

Tietoiset suunnitelmalliset valinnat –näkyväksi
tekeminen –opiskelijoiden ja työelämän informointi

” Suomalainen sivistys ja koulutus ovat avoimesti
kansainvälisiä” Hallitusohjelma

KIITOS

